

Сдружение
„Българска Асоциация на Малинопроизводителите и
ягодоплодните“БAM-я

До Господин Георги Тахов
Министър на МЗХ гр.София
С копие до
Господин Янислав Янчев
Зам.Мин МЗХ
Госпожа Ива Иванова
ИД ДФЗ-РА гр София

Становище

Относно: Теренни проверки за обхвата и процента на измръзвания при трайните насаждения. Вземани на мерки за намаляване на вредоносните влияния на климатичните промени върху земеделските култури за сезон 2025- 2026.

Уважаеми Господин Министър,

Пета година подред сме свидетели на засилващи се негативни климатични въздействия върху земеделските култури в България най-вече върху трайните насаждения.

Природата ежегодно ни предупреждава но земеделските производители нямайки административна, технологична и научна подкрепата от страна на МЗХ, БАБХ, ССА и други свързани институции и наука продължават да понасят нарастващи загуби от вредоносните въздействия на климата.

Във връзка със започналите теренни проверки за процента на измръзване при трайните насаждения се получи информация, че се издават протоколи само в случаите на 100% измръзване, а в останалите случаи, че „подлежат на повторна проверка“. От Българска Асоциация на малинопроизводителите в едно с Национална Асоциация за Биологична растителна защита предлагаме в едно с провеждане на огледи на терен да се анкетират земеделските производители дали са използвали препарати или системи за защита от измръзване преди или след периода на въздействие на низките температури.

Тази информация ще е нужна както на МЗХ така и на нас за да се определи процента на „активните“ овощари които са се погрижили да вземат превантивни мерки против измръзване и да се постави начало за разработване и внедряване на специална програма за намаляване на вредоносното въздействие на климатичните промени върху трайните насаждения за която се молим и пишем становища от 5 години на БАБХ и на МЗХ.

Консерватизма от страна на Дирекция „Растителна защита“ към БАБХ се явява сериозна спирачка за регистриране внедряване и прилагане на продукти за защита като измръзване, слани, слънчев пригор, екстремно високи температури, антитранспиранти и други средства които да са в помощ на земеделските стопани. Селскостопанска Академия, Научните Институтути и опитни станции все още не са представили научни разработки за защита на трайни насаждения и лозя от тези климатични въздействия. Във връзка с по-горе изброените проблеми предлагаме:

1. В едно с издаване на протоколи за измръзване да се отбелязва дали са прилагани мерки за защита от измръзване, ако Да какви?

2. Министерството на Земеделието и храните да възложи задача на ССА и нейните структури да разработят пакет от мерки с препарати, системи и технологии намаляващи вредоносното въздействие на климатичните промени със срок за сезон 2025-2026.
3. БАБХ да регистрира и разреши употребата на всички познати към момента продукти намаляващи вредоносното въздействие на климатичните промени.
4. БАБХ в едно с Браншови организации да разработи специална програма на подобие на тази в Лозарството което да се прилага през вегетацията и да покрива най-икономически опасните вредители във всички фази в това число и вредоносното въздействие на глобалните климатични промени.
5. МЗХ да включи в анкетните карти за пререгистрация на ЗС за сезон 2026 в графа за трайни насаждения дали стопанството разполага със системи, инсталации, оборудване или технологии за борба със слани, измръзване, градушки, засенчване или други култивационни съоръжения. Тази информация ще послужи на застрахователните компании като мотив да застрахова тези които са предприели предварителни мерки за намаляване на риска от тези явления.
6. МЗХ да включи в новия прием по мярка 4.1/Г-1 като допустими разходи всички възможни системи, инсталации, оборудване и технологии за борба със слани, измръзване, градушки, засенчване или други култивационни съоръжения.
7. **ВАЖНО!!!** За проектната документация за изграждане на трайни насаждения задължително да се въведе прилагане на „Почвено климатична характеристика за пригодност на парцела за трайни насаждения от съответния вид“. От 2014 година тези „Почвено климатични характеристики“ издаване от Института Пушкин бяха премахнати, а резултатите от това излязоха на лице точно след 7-8 години когато масово създадените трайни насаждения и лозя на неподходящи места влязоха в режим на постоянни измръзвания, окисвания и други проблеми свързани с неспазване на основни изисквания за пригодност на парцела за трайно насаждение.

Още по времето на Министър Вџев бяха извадени справки от ДФЗ и Дирекция Растениевъдство, че едни и същи стопанства 3-4 години подред имат 100% измръзване, а същите стопанства по някаква причина не използват никакви мерки за защита от измръзване и до днес???

Българска Асоциация на малинопроизводителите и ягодоплодните предприема активни мерки за повишаване на знанията и опита на Малинопроизводителите използвайки възможностите на мярка 1.1 за Обучения.

Също така по програмата за Оперативни групи за Иновации ще се направят практически и научни доказателства за ефективното действие на иновативни органични и минерални продукти за намаляване на негативните климатични въздействия върху икономически важни плодове и зеленчуци.

Уважаеми Господин Министър,
Очакваме, че ще се вземат ефективни мерки и ще бъдат направени необходимите действия за активна работа на всички институции за да се предприемат мерки за въвеждане на научни и технически постижения както от Български така и от чуждестранни разработки за редуциране на вредоносните климатични въздействия върху земеделските култури още от сезон 2025.

С пожелания за светли празници

Божидар Петков и УС на БАМ-я

17.04.25

Гр.Лозница